

ІСТОРІОГРАФІЯ ОСНОВНИХ АСПЕКТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДАЧ РЕГІОНАЛЬНОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Оксана Білоус

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
бул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail : kafradioiteleb@ukr.net*

Охарактеризовано праці, в яких мовиться про використання телебачення в системі національно-патріотичного виховання дітей. Обґрунтовано, що регіональне телевізійне мовлення є самостійним сегментом структури національного телебачення, яке здатне потужно впливати на формування національної свідомості дітей завдяки видовищності події, якщо грамотно, професійно використовувати візуально-вербальну специфіку, відповідально ставитися до словесного, акустичного та візуального компонентів передачі.

Ключові слова: регіональне телебачення, діти, виховання, національна свідомість, патріотизм, громадянська позиція.

Національно-патріотичне виховання дітей – одна з найважливіших умов формування морально-духовного, соціально-активного, відповідального, працелюбного громадянина України. Цей багатоаспектний процес вимагає комплексного, системного підходу. Адже людина формується не стихійно, а під певним впливом сім'ї, колективу (навчального чи виробничого), релігії, літератури, мистецтва, установ культури, засобів масової комунікації та інших чинників.

У процесі формування національно-патріотичних переконань важлива, передусім, продуктивна комунікаційна взаємодія між об'єктом і суб'єктом виховання. „Вихователь впливає на почуття та інтелект людини, повідомляючи їй, доводячи до її свідомості інформацію, змістом якої є соціальна дійсність, прагнучи, щоби ця інформація стала порадином у її ділах і вчинках” [15, с. 68–69].

Професор В. Владимиров наголошує, що „інформація, вперше увійшовши у духовний світ людини, може так і залишитися „при порозі”, а може вступати у безліч змістових зв'язків із світоглядом, переконаннями, знаннями, уподобаннями, упередженнями тощо, тобто вступити до етапу інтерпретації” [4, с. 30].

Регіональне телебачення також володіє потужними можливостями впливу на глядачів. Однак засоби телевізійного впливу відрізняються від інших видів комунікації. По-перше, знаки телеобразу, на відміну від знаків мови або листа, схильні до того, щоб глядач прочитував їх як природну життєву подію. По-друге, телеобрази при всій їхній схожості на реальні життєві події є, як і всі інші знаки, кодом, а не простим відображенням реальних життєвих обставин. Ці знаки, які генерує телебачення, мають певний сенс, який часто не ідентичний тому сенсові, який закладений у речах, що

відображаються на телевізійному екрані. Отже, кодування залишається для масової аудиторії непомітним, і в осіб, які здійснюють селекцію і оформлення телеінформації, виникає можливість вселяти, тобто активізувати маніпулятивні механізми [10, с. 54].

Маніпулятивний потенціал розвиває телебачення завдяки майстерно прихованій відмінності між фікцією і реальністю. Нині діти потрапляють у полон телевізійного бізнесу з низькопробними серіалами, чужомовною попсою, невибагливими реаліті-шоу, цинічним гумором, беззмістовними конкурсами тощо. Це створює передумови негативного впливу телебачення на дітей різної вікової категорії, адже вони дивляться також передачі для дорослих, які часто наповнені вульгарною розважайлівкою, спрямованою на те, щоби „відволікти людей від думання про стан їхнього життя, – наголошує професор Мирослав Маринович. – І ми піддаємося найнижчим інстинктам, не компенсуючи це якимись розвивальними моментами” [11].

Телевізійна інформація, яка часто має деструктивний, руйнівний характер, не збагачує, а збіднює морально-духовний світ людини, навіює дітям нігілістичне ставлення до національно-культурних цінностей. Це пов'язано також з тим, що географічна відстань перестала бути перешкодою для спілкування та обміну інформацією. Телевізійна інформація стала для багатьох особливою сферою буття – рівнозначною та паралельною до сфери буття справжнього. „При цьому телебачення здатне перетворити акт телекомунікації на захоплююче середовище, спектакль зі своєю драматургією, що допомагає активно залучати аудиторію до процесу взаємодії” [8, с. 72].

Однак у формулі „Вихователь – Вихованець”, „Телебачення – Сприймаючі діти” потрібно дещо зміщувати акценти, бо нині суттєвою тенденцією наукового психологічного мислення є формування нового парадигмального погляду на дитину. „Основним смисловим акцентом цього процесу є перехід від тлумачення особистості як продукту формуючого впливу зовнішніх чинників до її розуміння як такої, що здатна до саморозвитку, самовизначення й самотворчості” [1, с. 221]. У цьому теоретико-методологічному контексті досліджуємо роль регіонального телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей.

У Законі України „Про телебачення і радіомовлення” зазначено, що „структуру національного телебачення і радіомовлення України становлять: державні та комунальні телерадіоорганізації, система Суспільного телебачення і радіомовлення України, приватні, незалежно від способу розповсюдження програм, громадські та інші телерадіоорганізації, засновані відповідно до вимог законодавства України” [9, с. 93]. Залежно від території розповсюдження програм визначається територіальна категорія мовлення і територіальна категорія каналу мовлення або багатоканальної телемережі. Загальнонаціональне мовлення – це „мовлення не менше ніж на дві третини населення кожної з областей України” [9, с. 98]. Регіональне мовлення – це „мовлення на регіон (область, декілька суміжних областей), але менше ніж на половину областей України” [9, с. 98]. Місцеве мовлення – це „мовлення на один чи кілька суміжних населених пунктів, яке охоплює не більше половини території області” [9, с. 98]. Отже, регіональне телевізійне мовлення є самостійним сегментом структури національного телебачення, покликання якого донести до глядачів також повний гуманістичний зміст української

національної ідеї державотворення, всебічно розкрити, що незмінною складовою її сутності є соборність України, самодостатня цінність особистості, високий рівень культури, моральності і духовності, розвинена самоповага, національна свідомість, патріотизм, чесність, порядність, взаємодопомога, господарська дбайливість, добробут.

До основних етапів становлення регіонального телебачення належать: однопартійна заангажованість за комуністичного тоталітарного режиму, перебудовча ейфорія у перші роки незалежності України, нинішнє поступове усвідомлення новітньої сутності регіональної аудіовізуальної комунікації, яка володіє можливостями транслювати ціннісно-орієнтаційні повідомлення, сприяти розвитку певних навиків і здібностей, моделювати типи стосунків у дитячому середовищі. „Процеси створення, тиражування, поширення та сприйняття аудіовізуальної інформації – синтетичного продукту, в якому свідомо поєднані візуальні (зорові) та аудіальні (звукові) ефекти з метою відтворення повноцінної, об’ємної, багатоаспектної картини живої реальності, рухомої у просторі та часі, зумовили оригінальний розвиток аудіовізуальної, екранної культури та, вочевидь, викликали глобальну зміну парадигм у культурі” [7, с. 59]. Адже телебачення також продукує культ жорстокості й насильства, розпусти, аморального і безвідповідального стилю життя, що негативно впливає на психічне та емоційне здоров’я людей, особливо дітей, підлітків, юнацтва.

„Ми ні себе, ні своїх дітей, для яких інформаційна зброя є найбільш небезпечною, не захищаємо, – наголошують російські психологи і публіцисти Ірина Медведева і Тетяна Шишова. – Значить, мовиться не про війну, а про інформаційне оточення, інформаційне захоплення” [14, с. 1]. Редактор журналу *Journal of Children and Media*, професор комунікації в університеті Тель-Авіва Дафна Леміш зазначає, що з появою телебачення було, з одного боку, багато очікувань і сподівань на те, що воно збагатить життя дітей, буде сприяти розвитку їхніх уявлень, розширить їхній світогляд і ерудицію, призведе до зростання культурної толерантності, зменшить розрив між країнами, стимулюватиме процеси розвитку і демократизації.

З іншого боку, телебачення здатне притуплювати почуття, викликати байдужість до болю ближнього, провокувати деструктивну поведінку, призводити до зниження моральних цінностей, розчавлювати місцеві культури і сприяти соціальному відчуженню. „Це подвійне ставлення до телебачення як засобу розповсюдження інформації – з одного боку, як до „месії”, з іншого – як до „демона” – широко обговорювалось у всіх суспільствах і культурах, де воно появилось” [13, с. 14].

Дискусії про проблему „Телебачення і діти” і нині тривають в Україні. Часто можна почути або прочитати таке: „Домашній агресор”, „Підступність блакитного екрана”, „Дитина і телевізор: друзі чи вороги?”, „Отрута телевізора”, „Ці дебелі децибелі”, „Жертва реклами, або про золоту рибку, папугу та „йо-ма-йо”, „Ефірний секонд-хенд” тощо. „На жаль, для такої різної оцінки є певні підстави, бо телебачення несе не лише позитивну інформацію, а й забруднює життєве середовище агресивною, насильницькою, порнографічною масовою культурою, брехливою, цинічною рекламою, впливаючи на підсвідомість дітей” [3, с. 15].

Осмилення наукових праць психологів, педагогів, журналістикознавців, наше дослідження про взаємодію дітей і телебачення дають підставу стверджувати: якщо

діти сприймають, опановують негативні телевізійні моделі, то можливо використовувати регіональне телебачення для засвоєння національно-гуманістичних цінностей, створення здорового морально-психологічного мікро- і макроклімату для порозуміння й об'єднання різних регіонів України на засадах україноцентризму. Концептуальна модель розв'язання цієї важливої суспільної проблеми щодо ефективного використання регіонального телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей передбачає врахування змістової наповненості основних складових впливу – аудиторії, масової комунікації, соціальної системи загалом, які перебувають у великій взаємозалежності. „Сфера масового комунікування як спілкування з масами починає співіснувати й інтегруватися зі сферою спілкування в середині маси” [18, с. 20], – пояснює природу соціальної взаємодії професор В. В. Різун. І в цьому процесі важливе місце займає продуктивне використання регіонального телебачення у системі виховання дітей. Соціальна взаємодія впливає на сукупність комунікаційних ефектів: когнітивних, афективних і поведінкових. З огляду на те, що аудіовізуальні засоби стали потужним арсеналом індустріалізації масового спілкування, виникнення технологій управління масами та людиною, актуалізовано також дослідження телевізійної комунікації як специфічного діалогічного аудіовізуального явища, що охопило сферу освітньо-пізнавальних, навчальних, виховних процесів.

Проблеми використання телебачення і радіо як технічних засобів освіти, навчання, виховання досліджували за радянських часів А. Меншикова (Радио – детям), В. Ксенофонтов (А если в семье телевизор... и дети?). Матеріали, присвячені педагогічним вимогам підвищення ефективності впливу телебачення на виховання дітей, підлітків, юнацтва, опубліковані у збірнику „Телевидение и дети”. Сприймання теле- і радіопередач підлітками, критерії ефективності впливу телерадіоматеріалів на соціальний розвиток юнацтва з'ясовуються у монографії В. Лизанчука „Внимание: включен приемник”. Особливості підготовки матеріалів для радіо і телебачення дослідили В. Качкан і В. Лизанчук.

Використанню електронних засобів масової інформації у навчальному процесі приділяють значну увагу у європейських країнах, Сполучених Штатах Америки. Ці питання висвітлено, зокрема, у R. Atwan, B. Orton, W. Vesterman „American Mass Media” (1978), Brian Groombridge „Television and the People” (1972), D. Growley, A. Etherington, R. Kidd „Mass Media Manual” (1978), B. Warren Dygert „Radio as an Advertising Medium” (1939), S. Ulloth „Broadcasting” (1978), S. Harris, K. Leiter, S. Johnson „The Complete Reporter” (1981), Barry Cole „Television Today” (1981), Gerald Stone „Newswriting” (1992), W. Brooks „Speech Communication” (1981), C. Hausman „Crafting the News for Electronic Media” (1992), G. Kopper, I. Rutkiewicz, K. Schliep „Media i Dziennikarstwo w Polsce 1989–1995” (1996), J. Hunter, L. Gross „Broadcast News the Inside out”, Heibert, Ungurait, Bonh „Mass Media V” (1988), E. Launer „TV News Production” (1995).

За роки незалежності в Україні вийшли у світ підручники, посібники, монографії, в яких розглядаються різні аспекти функціонування електронних засобів масової комунікації. Серед них: „Журналістика, особа, суспільство: проблеми розуміння” Володимира Владимірова, „Теорія мережевої комунікації” Лесі Городенко, „Майстерність

телеведучого: вступ до спеціальності” Тетяни Дейнегіної, „Масова комунікація як чинник формування громадянського суспільства в незалежній Україні (глобальне і національне)” Сергія Демченка, „Телевізійна журналістика” Зенона Дмитровського, „Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль” Ніни Зражевської, „Соціологія масової комунікації” та „Основні теорії масової комунікації і журналістики” Валерія Іванова, „Аксіологічні моделі мас-медійної інформації” Тетяни Кузнецової, „Мова на телебаченні” Олени Кулініч, „Тележурналістика: досвід, проблеми, стратегії” Миколи Недопитанського, „Морально-етичний дискурс сучасних друкованих та електронних ЗМІ” Людмили Пономаренко, „Медіа: ключі до розуміння” Бориса Потятиника, „Теорія масової комунікації” Володимира Різуна, „Основи телетворчості” Олександри Сербенської і Вікторії Бабенко, „Українське телебачення і формування духовності молоді: теорія і практика” Наталії Темех, „Комунікаційні технології” Олександра Холода, „Телевізійна публіцистика: методологія, методи, майстерність” Юрія Шаповала, „Телевізійна журналістика: теорія і практика” Анатолія Яковця та інші.

У зазначених працях розглянуто основні поняття комунікаційних технологій, історію їхнього виникнення, формування провідних концепцій, принципи й підходи до вивчення масової комунікації; досліджено роль і місце масової комунікації у розбудові громадянського суспільства у глобальному та національному вимірі; осмислено медіакультуру як феномен масових комунікацій, чинник медіатизації соціального життя, інформаційного впливу на формування свідомості людини та її ідентичності; запропонована типологія аксіологічних моделей мас-медійної інформації, структурно-концептуальний аналіз яких дає можливість виявити механізми формування оцінки в журналістському матеріалі, а також тенденції подання соціокультурної інформації в комунікативному просторі; проаналізовано морально-етичний дискурс ЗМІ, з'ясовано роль моралі в мас-медійній реальності, а також комунікаційні потреби аудиторії та морально-етичні цінності в умовах сучасної політико-ідеологічної ситуації; розкрито концептуально-теоретичні засади функціонування телевізійної журналістики у системі ЗМК, її специфіку, жанрову палітру та особливості творчої роботи в контексті світоглядно-творчих і особистісних взаємозв'язків об'єкта, предмета, методів, змісту й форми екранного твору; досліджено чинники впливу телебачення на розвиток духовності молоді, визначено шляхи підвищення мовного, світоглядно-інтелектуального, національно-громадянського, морально-духовного рівня телевізійних працівників; окреслено концептуальні, модельні, структурні взаємозв'язки мережевої комунікації – нового феномена соціальних комунікацій.

Наукова зацікавленість діяльністю регіональних телеканалів зумовлена суспільною потребою поліпшення якості дитячих телепередач, інформаційно-естетичний потенціал яких може успішно реалізуватися внаслідок органічного поєднання „зображення (кадр, колір, графіка), звуку (голос, шум, музика) та усного слова, які актуалізують різні рівні чуттєвої сфери, підсилюють сугестію екранного контексту телепродукту” [2, с. 14].

У кандидатській дисертації „Регіональне телебачення і радіомовлення у контексті формування національної свідомості молоді” І. Л. Пенчук на матеріалах телебачення

і радіомовлення Запорізького регіону досліджувала умови формування національної свідомості молоді, розкрила чинники понівечення національної свідомості українців, яких упродовж століть зросійщували, висвітлила процес зародження, становлення і розвитку національної свідомості у молодих людей під впливом телерадіоматеріалів [16]. Скорик А. Я. проаналізувала становлення і розвиток музичних програм Львівської обласної держтелерадіокомпанії у масмедійному просторі України, описала феномен блоку художніх (передусім музичних) програм Львівського телебачення як специфічного регіонально-суспільного явища, в якому відображені певні історико-культурні традиції краю, відмінні від інших регіонів України, провела соціокультурний аналіз історичних етапів музичних програм ЛТБ у зіставленні з аналогічними етапами музичних програм інших телекомпаній [20].

Докторська дисертація І. Л. Пенчук присвячена вивченню інформаційно-емоційної та змістовно-тематичної наповненості дитячих телепрограм всеукраїнських телевізійних каналів [17]. Авторка проаналізувала еволюцію екранної дитячої комунікації, специфіку передумов створення та розвитку дитячого кіно й телебачення в Україні, визначила основну тематику, тенденції, особливості інформаційно-емоційного впливу на дітей, обґрунтувала необхідність вивчення психолого-педагогічних особливостей вікової диференціації дитячої телеаудиторії.

Передачі для дітей на регіональному телебаченні не були головним предметом дослідження І. Л. Пенчук, але її рекомендації щодо створення розвивальної моделі дитячого телебачення ми взяли до уваги, аналізуючи тематику, зміст матеріалів, осмислюючи концепцію і принципи регіонального ефірного мовлення. За визначенням професора О. А. Сербенської, ефірне мовлення є різновидом публічного мовлення і реалізується за допомогою сучасної техніки по телебаченню і радіо, які створюють сьогодні мовленнєвий фон, що впливає на мовленнєву поведінку слухачів/глядачів, – вони „підсвідомо засвоюють манеру розмовляти; радіо- й телемовлення передають їм певний мовленнєвий досвід, впливають на рівень розвитку мовленнєвих умінь” [19, с. 15].

Концептуальні засади функціонування сучасного телебачення як специфічного екранного засобу масової комунікації, виду екранного мистецтва й творчості розглянуто у докторській дисертації В. В. Гоян [5]. Підкреслено, що телебачення є видом журналістської творчості, яка є визначальною для розвитку функціональної, типологічної та комунікаційної сфер телебачення, окреслено особливості журналістської творчості на телебаченні в системі візуально-вербальних компонентів комунікації, розглянуто тележурналістику як сферу професійної діяльності в екранній комунікації, досліджено якісні зміни в образній системі екранного видовища, обґрунтована еволюція телевізійних жанрів, типологізація і формування телевізійного ефіру, які зумовлюють тенденції, здатні вплинути на майбутнє професійної та творчої сфер телебачення.

Наголошує В. В. Гоян, що в ефірній практиці українських каналів є чимало вдалих прикладів застосування мовного та екранного контекстів, що створюють прецедент для публічного обговорення чи фахового аналізу, але трапляється й чимало негативних, – коли автор захоплюється відео- й аудіоефектами, використовуючи стилістику кліпів у інформаційному типі мовлення, і яскрава „картинка” мимоволі затьмарює головну

подію. Часом у гонитві за ефектними художніми образами журналісти жонглюють фактами або намагаються замаскувати порожні ідеї стандартними репліками, заштампованими метафорами, багатослів'ям. Таку думку про регіональне телебачення висловила В. В. Гоян, зазначивши, що „такі крайнощі, професійний несмак чи журналістське недбальство поширені як на регіональних студіях, так і в ефірі провідних загальноукраїнських каналів” [6, с. 231]. Досліджуючи концептуальні засади українських телепрограм для дітей та юнацтва, К. О. Кошак наголосила, що „сьогодні нагальною потребою є виховання молодого покоління патріотів незалежної, суверенної України, формування високої національної самосвідомості, моральних принципів та інтелектуального розвитку” [12, с. 11].

Важливу функцію просвітянсько-виховної діяльності покликане виконувати регіональне телебачення. Адже, як відомо, освіта – обов'язкова і формалізована (визначена у часі та обсязі отриманих знань), а просвіта – зацікавлює в пізнанні корисних, шляхетних речей, виховує повагу до морально-духовних, національно-патріотичних, загальнолюдських цінностей.

Аналіз підручників, посібників, монографій, дисертацій про телебачення дає підставу стверджувати, що нині актуальною є потреба комплексно досліджувати діяльність регіонального телебачення у системі національно-патріотичного виховання дітей. Важливим компонентом цього процесу виховання є засвоєння дітьми під впливом телепередач базових основ української культури та правдивої історії свого краю і всієї України, що буде зумовлювати повагу до національних цінностей, любов до Батьківщини, усвідомлене ставлення до праці і до людей праці, до себе і до свого способу життя. Регіональне телебачення також здатне потужно впливати на формування свідомості дітей завдяки видовищності події, якщо грамотно, професійно використовувати візуально-вербальну специфіку, відповідально ставитися до словесного, акустичного та візуального компонентів передачі, оскільки аудіовізуальний матеріал має бути завершеним драматургічним твором.

Список використаної літератури

1. Асланян Т. Особливості розуміння феномену свободи неповнолітніми правопорушниками / Т. Асланян, О. Рижаківа // Освіта регіону: Політологія, Психологія, Комунікації. – 2011. – № 2. – С. 221–225.
2. Бабенко В. В. Семіотичний інструментарій у комунікативній стратегії українського телебачення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.06 „Прикладні соціально-комунікаційні технології” / В. В. Бабенко. – К., 2008. – 15 с.
3. Білоус О. Інтегруюча роль передач для дітей регіонального телебачення в Україні / О. Білоус // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : ПП „Медобори-2006”, 2011. – Вип. 25. – С. 14–19.
4. Владимиров В. М. Журналістика, особа, суспільство: проблеми розуміння : монографія / В. М. Владимиров. – Луганськ : Вид-во СЧУ ім. В. Даля, 2003. – 272 с.
5. Гоян В. В. Телебачення як вид журналістської творчості: візуально-вербальні компоненти екранної комунікації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.01 „Теорія та історія соц. комунікацій” В. В. Гоян. – К., 2012. – 36 с.

6. Гоян В. В. Телебачення як вид журналістської творчості: візуально-вербальні компоненти екранної комунікації : дис. ... докт. наук із соц. комунікацій : 27.00.01 / В. В. Гоян. – К., 2011. – 444 с.
7. Гоян В. В. Журналістська творчість на телебаченні : монографія / В. В. Гоян. – К. : Видавн.-полігр. центр „Київський університет”, 2011. – 319 с.
8. Демченко С. В. Масова комунікація як чинник формування громадянського суспільства в незалежній Україні (глобальне і національне) : монографія / С. В. Демченко. – Дніпропетровськ : Вид-во Маковецький, 2009. – 368 с.
9. Закон України „Про телебачення і радіомовлення” // Інформаційне законодавство України (Станом на 1 вересня 2008 року) / за ред. Тараса Шевченка, Тетяни Олексіук ; упоряд. Т. Г. Бондаренко. – К., 2008. – 356 с.
10. Зернецька О. В. Нові засоби масової інформації / О. В. Зернецька. – К. : Світ, 1993. – 68 с.
11. Козирева Т. „Порятунок – у нас самих”. Мирослав Маринович – про здатність дорости до свободи, імунітет проти ворогів, втрату кодів, аморальну більшість і духовну силу / Т. Козирева // День. – 2011. – 17 серп.
12. Кошак К. О. Українські телепрограми для дітей та юнацтва: концептуальні засади : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.08 „Журналістика” / К. О. Кошак. – К., 2007. – 20 с.
13. Лемиш Д. Жертвы экрана. Влияние телевидения на развитие детей / Дафна Лемиш ; пер. с англ. С. Д. Грековой. – М. : Поколение, 2007. – 304 с.
14. Медведева И. „Кто соблазнит малых сих...” СМИ против детей / И. Медведева, Т. Шишова. – М. : Христианская жизнь, 2006. – 94 с.
15. Москаленко А. З. Масова комунікація / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Иванов, В. А. Вергун. – К. : Либідь, 1997. – 216 с.
16. Пенчук І. Л. Регіональне телебачення і радіомовлення у контексті формування національної свідомості молоді : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.01.08 „Журналістика” / І. Л. Пенчук. – К., 2003. – 19 с.
17. Пенчук І. Л. Телебачення для дітей в Україні: інформаційно-емоційний і змістовно-тематичний потенціал : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.04 „Теорія та історія журналістики” / І. Л. Пенчук. – Запоріжжя, 2012. – 40 с.
18. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підруч. для студ. галузі 0303 „Журналістика та інформація” / В. В. Різун. – К. : Вид. центр „Просвіта”, 2008. – 260 с.
19. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум : [навч. посіб.] / О. А. Сербенська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.
20. Скорик А. Я. Музичні програми регіонального телебачення в інформаційному просторі сучасності (на прикладі програм Львівського телебачення) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист. : спец. 26.00.01 „Теорія та історія культури (мистецтвознавство)” / А. Я. Скорик. – Львів, 2009. – 16 с.

Стаття надійшла до редколегії 22.09.15

Прийнята до друку 12.11.15

HISTORIOGRAPHY OF THE MAIN ASPECTS OF RESEARCHING THE REGIONAL TELEVISION BROADCASTS FOR CHILDREN

Oksana Bilous

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: kafradioiteleb@ukr.net*

Author has characterized scientific works, which is spoken about using TV in the system of national-patriotic education of children. After all educator affects the feeling and intellect of human, telling her, leading to her mind the information content of which is social reality, so that this information was adviser in her actions.

Television information can also be destructive, not enriches but and impoverishes the moral and spiritual world of children, drills them nihilistic attitude to the national-cultural values.

Has been outlined the peculiarities of regional television broadcasting – an independent national television segment structure, which is intended to bring to young viewers a humanistic content of Ukrainian national idea of state creation, comprehensively show that constant part of its essence is the unity of Ukraine, self-sufficient individual value, high culture, morality and spirituality, developed self-respect, national consciousness, patriotism, honesty, decency, citizenship.

If children can perceive and master the negative television model, than we need to use regional television for mastering the national humanistic values, creating a healthy moral-psychological micro- and macroclimate to coming to agreement and joining of the various regions of Ukraine on the basis of Ukraine centism.

Regional television could positively influence on the formation of children national consciousness through spectacularity of events, if correctly and professionally use visual-verbal specificity, accordingly regard verbal, acoustic and visual components of the broadcasts.

Key words: regional television, children, education, national consciousness, patriotism and citizenship.